

KRKONOŠSKÉ VÝLETY – VÝCHOD

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU

www.krnapp.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Zvonkohra v Dolním Dvoře

Dolní Dvůr – Černý Důl

Zvonkohra, Dolní Dvůr ➔ NS Berghaus ➔ Muzeum Podzemí Krkonoš,
Černý Důl ➔ NS Okolo lomu

náročnost: velká

délka trasy: 14,5 km

V malebné horské obci **Dolní Dvůr** můžete prožít pět ročních období. Jak je to možné? Díky unikátní zvonkohře, kterou nechala v roce 1995 na kostel instalovat čestná občanka obce paní Anna Alena Kýšerová. **Zvonkohra** hraje vždy čtyři

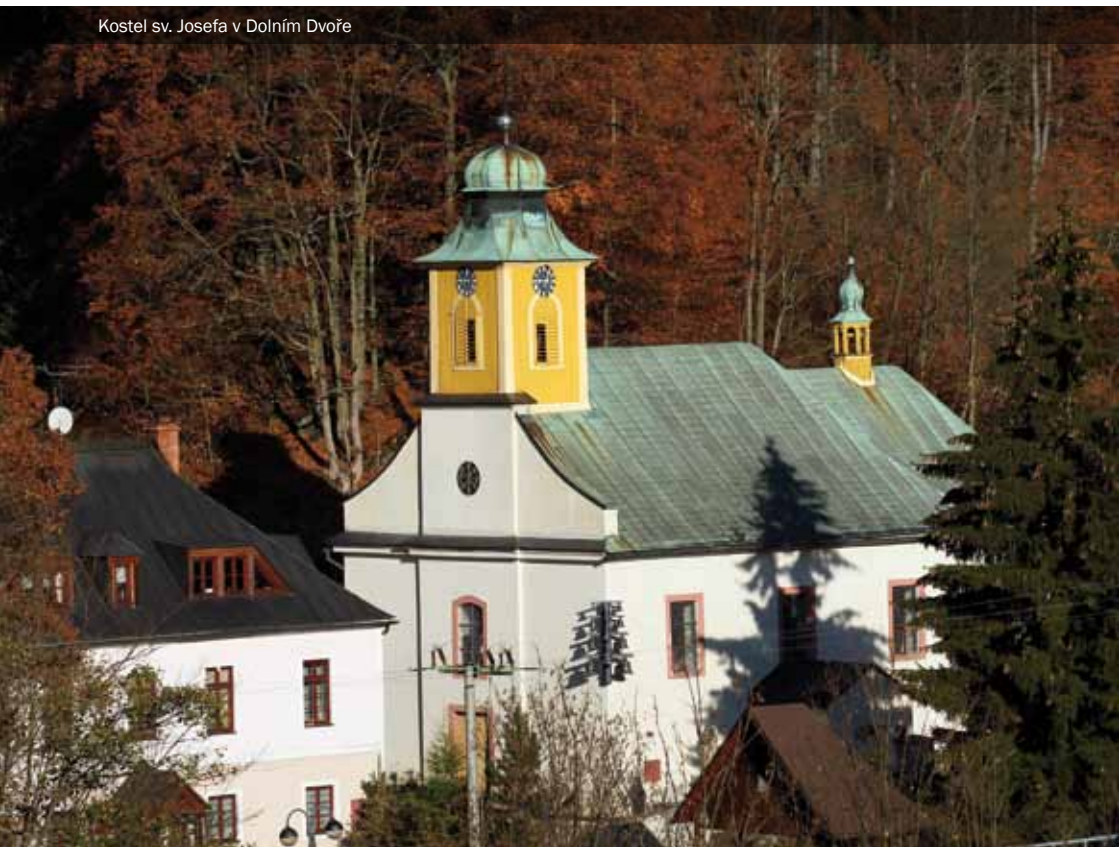
melodie, odlišné pro každé roční období a o Vánocích pak koledy. Zvonkohra hraje od pondělí do pátku vždy v 10 a 17 hodin, v sobotu a neděli v 10, 12 a 17 hodin. Kostel, který zde vystavěli v letech 1802–1806, byl zasvěcen sv. Josefovi na počest

patronky výstavby hraběnky Josefíny Czernin-Morzinové. Zaposlouchejte se tedy do zvonkohry a potom se vydejte na cestu.

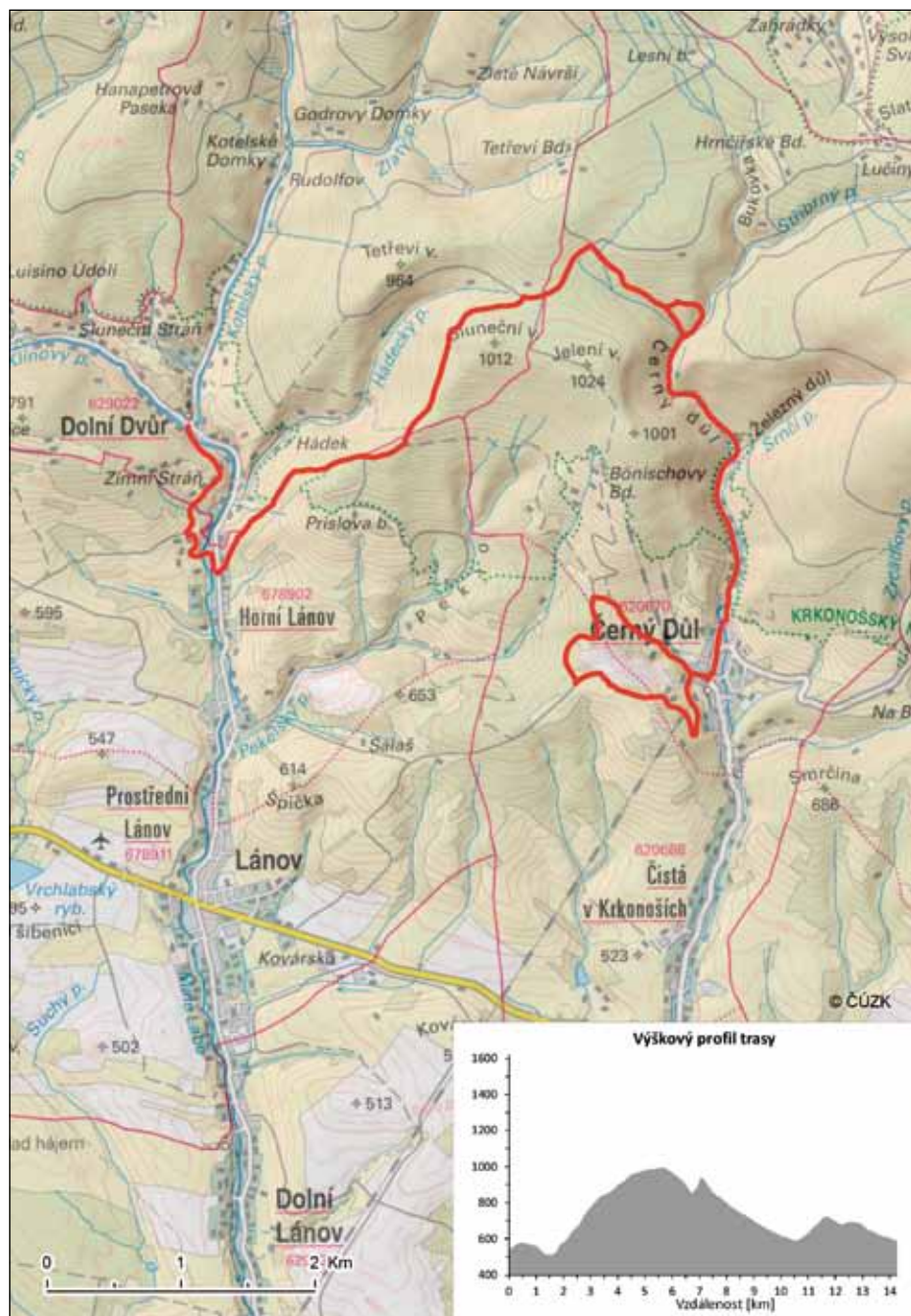
Od kostela se vypravíte po žluté turistické trase kolem kaple sv. Michaela archanděla a po mostě přes Malé Labe. Asi po 1 km dorazíte k rozcestí v Horním Lánově, kde stojí nádherná 25 metrů vysoká lípa srdčitá u bývalé Poštovní cesty, která byla v roce 2003 vyhlášena památným stromem. Odtud budete pokračovat vlevo po modré turistické trase. Zhruba po 400 metrech dojdete k hlavní silnici spojující Dolní Dvůr a Horní Lánov, zde zahnete vpravo a po 100 m vlevo přes silnici, stále po modře značené turistické trase. Cesta vás povede převážně bohatým zeleným jehličnatým lesem. Zhruba po 1,9 km modrá uhýbá mírně vlevo a po 1,5 km se

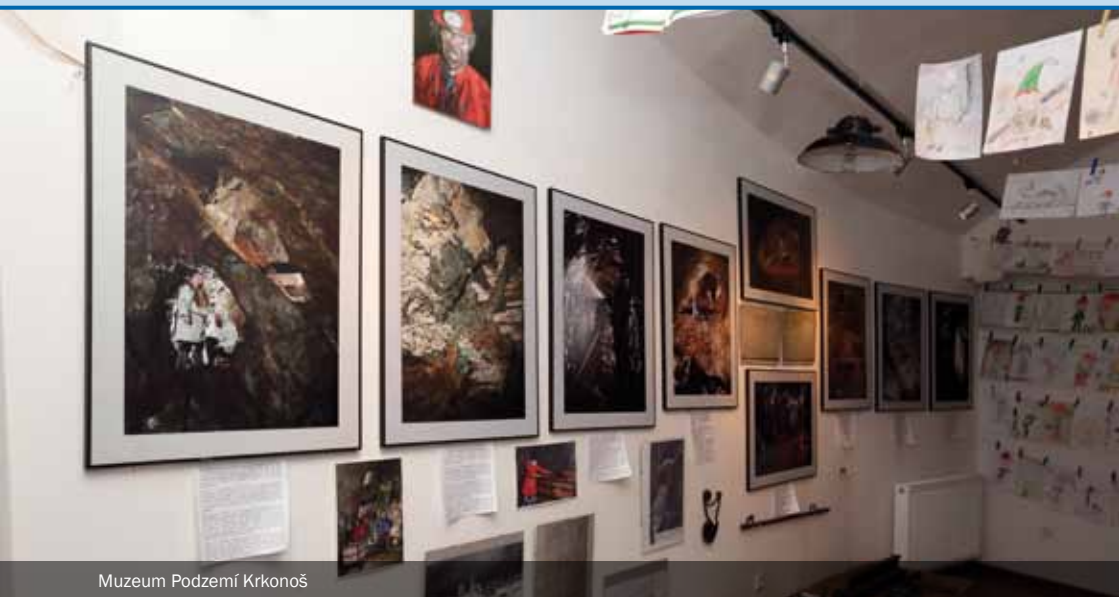
na rozcestí napojí na značenou cyklistickou trasu K 1 B a směřuje vpravo. Zhruba po 700 m dojdete k rozcestí, kde budete pokračovat vpravo po neznačené nebezpečné cestě. V tomto úseku výletu se dostáváte na území **městysu Černý Důl**, který leží v údolí potoka Čistý v nadmořské výšce 684 m a jeho vznik souvisí s počátky těžby rud v Krkonoších. Již v roce 1383 jsou uváděny počátky těžby železné rudy v údolí okolo potoka Čistý. V okolí Černého Dolu se nachází mnoho pozůstatků po hornické činnosti. Prohlédnout si některé z nich budete moci zhruba po 1 km na **Naučné stezce Berghaus** v Černém Dole. Stezka byla pojmenována podle někdejší horské boudy Berghaus. Hornická naučná stezka dlouhá cca 1 km vás provede místy s pozůstatky hornické činnosti a na deseti informačních panelech

Kostel sv. Josefa v Dolním Dvoře

Muzeum Podzemí Krkonoš

Muzeum přibližuje těžký život horníků

vás seznámí s bohatou historií dobývání rud v Krkonoších. Obrázky a fotografie na panelech vám přiblíží zpracování rud, geologické profily, mapy důlních děl a prostory podzemí. Na stezce budete mít příležitost prohlédnout si propadlinu po 80 m hluboké zavalené uranové šachtě, starý hornický náhon anebo nahlédnout do ústí středověkého dolu.

Po prozkoumání hornické stezky ležící v místních kopcích budete pokračovat vpravo po modře značené turistické trase zhruba 2,5 km, kde se setkává se žlutou turistickou trasou. Vy budete pokračovat rovně stále po modré až na černodolské náměstí. Zhruba 200 m přímo od náměstí po levé straně silnice stojí budova městského úřadu, v jejímž suterénu se nachází také stálá expozice **Muzea Podzemí Krkonoš** a turistické informační centrum. Expozice návštěvníkovi přiblíží historii doloování v Krkonoších. V muzeu jsou vystaveny fotografie a exponáty z lokality Berghaus nebo z lokality historického důlního díla Kovárna v Obřím dole. Před muzeem je postavena replika dřevěné stoupy na

drcení rudy, několik metrů kolejnic s důlními vozíky a také velké bloky krkonošských hornin. Naproti budově muzea stojí **kostel archanděla Michaela**. Byl postaven v roce 1556, a to díky tomu, že si Černý Důl vybral Kryštof Gendorf jako druhé hornické středisko svého vrchlabského panství. Tomuto kostelíku věnoval Kryštof Gendorf roku 1561 zvon, který nese jeho jméno i znak a patří k nejstarším dochovaným zvonům v Krkonoších. V průběhu let prošel kostel mnohými úpravami a také restaurátorskými pracemi.

Od kostela se po silnici vraťte na náměstí, dejte se vlevo a zhruba po 100 m přijdete k výchozímu bodu místní naučné vycházkové stezky **Okolo lomu**. Tato okružní stezka je dlouhá 3,7 km a provede vás okolo těžebních prostor vápencového lomu. Projdete pod unikátní nákladní

lanovkou, která je poslední svého druhu v Česku. Tato nejdelší lanovka ve střední Evropě, protínající krajinu mezi Černým Dolem a Kunčicemi nad Labem, je dlouhá 8,35 kilometru a byla postavena v letech 1959–1963. Na celé trase je 49 podpěr a na nosném laně jezdí 250 vozíků. Nejvyšší podpěra měří 42 metrů.

Kvůli snadnější údržbě a výměně nosných lan je lanovka rozdělena do osmi úseků. Doba jízdy z jedné stanice do druhé je 43 minut. Lanovka přepraví za směnu až 800 tun vápence, ze kterého se v Kunčicích nad Labem vyrábějí maltové směsi a mleté vápence mj. pro odsíření elektráren.

Pokračujete až k dolní stanici nákladní lanovky a po zhruba po 200 m dojdete zpět na náměstí.

Interiér kostela archanděla Michaela v Černém Dole

Janskolázeňská kolonáda

Janské Lázně

Lanovka na Černou horu → rozhledna Panorama → NS Černohorské rašeliniště → vyhlídka Modré kameny → kolonáda → Stezka korunami stromů Krkonoše

náročnost: střední

délka trasy: 11,2 km

Janské Lázně jsou významným lázeňským městem, jediným na české straně Krkonoš. Představují ideální výchozí bod pro pěší turistiku, výlety na kolech i lyžování. Poklidné horské město se rozkládá na úpatí Černé hory, na jejíž vrchol se

dostanete pěšky, na kole nebo lanovkou. **Lanovka** byla uvedena do provozu v roce 1928 jako první visutá kabinová lanovka v Čechách. V průběhu let prošla několika většími rekonstrukcemi. V letech 1970–1980 byla nová technologie postavena

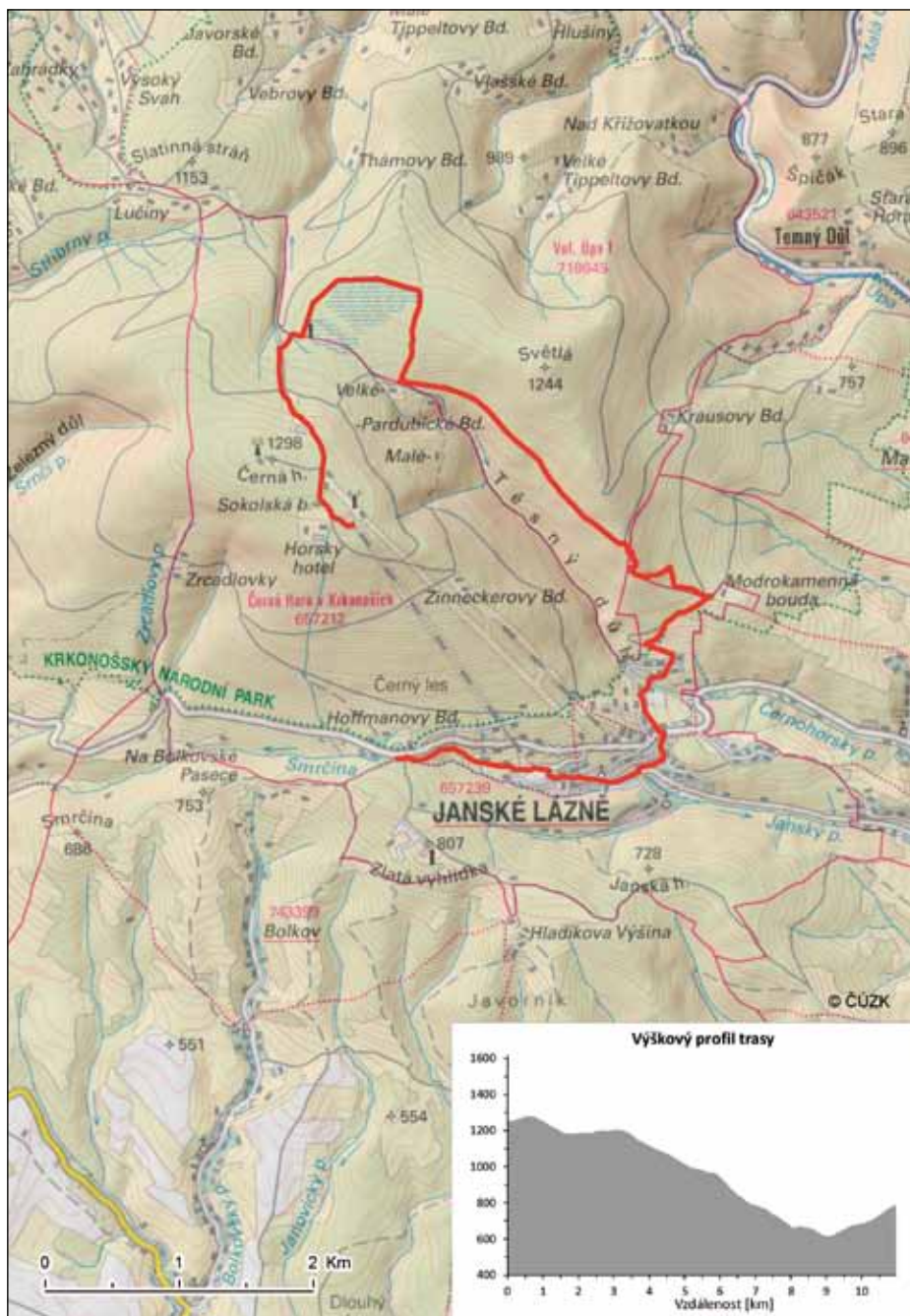

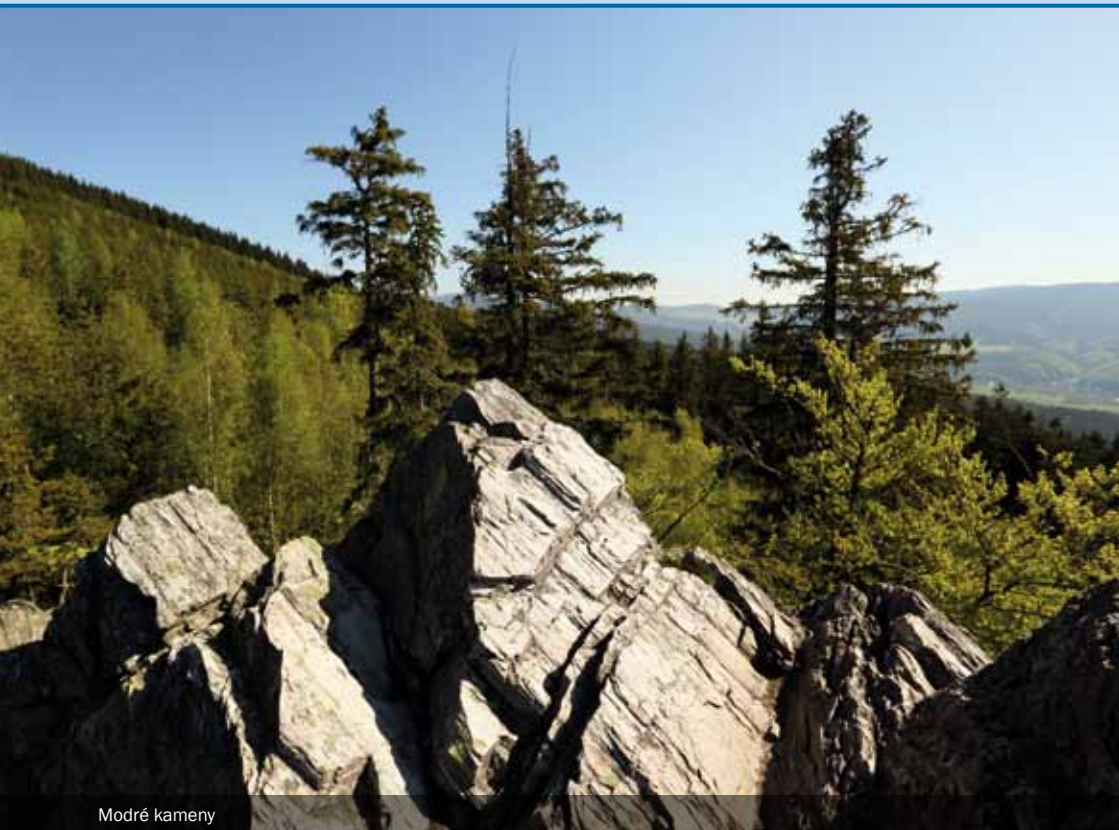
Černohorské rašeliniště

v nové trase. Další rekonstrukce se uskutečnila v roce 1991, kdy byly vyměněny kabinky. Nejnovější přestavbou lanovka prošla v roce 2006, kdy byla pořízena nová osmimístná kabinková lanová dráha pod názvem Černohorský Express. A právě lanovkou se necháte vyvést na vrchol Černé hory (1 299 m n. m.) a pak se vypravíte na pěší výlet do okolí Janských Lázní.

Jen pár kroků od horní stanice lanovky stojí **rozhledna Panorama**. Rozhledna byla z posledního sloupu předválečné lanovky zřízena v roce 1998. Na její vyhlídkovou plošinu ve výšce 21 m vystoupáte po 106 schodech. Výhledy na Krkonoše, dominanty Českého ráje a sousední Polsko jsou úžasné. A pokud budete mít štěstí na pěkné počasí, můžete dohlédnout až na Orlické hory či Jeseníky s Pradědem.

Po nezapomenutelném výhledu se vrátíte „zpátky na zem“ a budete pokračovat kolem horní stanice lanové dráhy vpravo po žluté turistické trase kolem Sokolské boudy. Zhruba po 600 m dorazíte k rozcestí u Černé boudy, kde se žlutá setkává s červenou turistickou trasou. Odtud pokračujete rovně asi 700 m na Václavák, kde se dáte vlevo po **Naučné stezce Černohorské rašeliniště**. Černohorské rašeliniště je největší lesní rašeliniště v Krkonoších. Stezka je dlouhá 3,5 km a na pěti informačních panelech se dozvíte, jak dlouho se rozkládá rašelina, jak se hýbe rašeliniště nebo proč na rašeliništi nerostou stromy, které dobře snášejí zamokření. Během cesty si budete moci vychutnat výhledy na krkonošské hřebeny. Na okraji největší bezlesé plochy, zhruba 200 m od Václaváku, byla v roce 1978 vybudována

Modré kameny

vyhlídková věž. Další místo s rozhledem na hřeben východních Krkonoš je **Hubertova vyhlídka**, nazvaná podle svatého Huberta, patrona soustružníků, slévačů, matematiků, optiků, ale hlavně lovců, střelců a myslivců. Za pěkného počasí je vidět Výrovka, Luční hora, Studniční hora nebo i trojboký jehlan Sněžky. Od Hubertovy vyhlídky se asi po 200 m naučná stezka stáčí vpravo. Po dalších 400 m se dáte na rozcestí opět vpravo a budete procházet Černohorským rašeliništěm ještě 700 m k rozcestí. Tady se můžete rozhodnout, zda se vydáte vpravo a projdete tak naučnou stezku celou, a pak se budete zhruba 1,4 km k rozcestí vracet. Na tomto úseku naučné stezky je mimo jiné další krásné vyhlídkové místo u Velkých Pardubických Bud.

Anebo budete pokračovat vlevo a směřovat tak k dalšímu zastavení tohoto pěšího výletu. Cestou budete sestupovat lesem zhruba 2 km k rozcestí Nad Modrými kameny, odkud zahnete vpravo. Po žluté turistické trase dojdete k vyhlídkovému místu skalního útvaru **Modré kameny**, odkud se vám otevírá pohled do okolí Janských Lázní a na protější hřbet Rýchor.

Od Modrých kamenů pokračujete po žlutě značené turistické trase až k rozcestí u Modrokamenných bud, odkud zahnete vpravo a půjdete po modré turistické trase. Zhruba po 400 m cesta uhýbá vlevo a po dalších 200 m opět vlevo. Dál pokračujete po cestě, která je zároveň značenou cyklistickou trasou K 27 a směřuje vás již do centra Janských Lázní, zhruba 400 m

Stezka korunami stromů Krkonoše

až ke křižovatce, odkud vás modře značená trasa povede rovně. Cesta se klikatí mezi obytnými domy a lesem, vede vás po mostě přes Černoهورský potok až ke křižovatce, kde se opět střetává s cyklotrasou K 27, kde zahnete vlevo. Asi po 300 m dojdete k hlavní Krkonošské silnici, přejdete ji a po 100 m zahnete vpravo. Stále se ubíráte po modře značené turistické trase. Po 100 m cesta uhýbá za zatáčkou mírně vpravo a pak po dalších 100 m vlevo. Tady přejdete silnici a dostáváte se na náměstí Svobody, kde se nachází secesní lázeňská kolonáda navržená v roce 1902 vídeňským architektem Brangem a realizovaná roku 1904 stavitelem Johannem Blaschekem z Trutnova. Lázeňský blok, který přímo navazuje na secesní kolonádu, navrhli v roce 1977 architekti Jan Třeštlík a Ivo Pavliš ze Stavoprojektu Hradec Králové. Interiéry budov jsou dodnes příkladem poměrně luxusního zařízení z počátku 80. let 20. století, které

mělo prezentovat vysokou úroveň socialistické výstavby i zdravotnické péče o obyvatele tehdejší ČSSR. Stejně jako v minulosti jsou i dnes Janské Lázně vyhledávaným místem k rekreaci a léčebným pobytům. Léčebné procedury se zaměřují posílení imunitního systému, regeneraci pohybového aparátu, nemoci dýchacího ústrojí nebo na různé typy onkologických onemocnění.

Po prohlídce kolonády pokračujete po modré turistické trase k dolní stanici lanovky na Černou horu. Odtud se vydáte vlevo po zelené turistické trase a zhruba po 1,3 km dojdete k **Stezce korunami stromů Krkonoše**. Stezka vám ukáže krásu krkonošských lesů od kořenů až po jejich koruny. Dřevěná, 45 m vysoká věž na konci stezky vás provede všemi lesními patry a díky unikátnímu naučnému centru v podzemí věže se stanete součástí lesního života.

Herní prvky na Stezce korunami stromů Krkonoše

Babočka kopřivová na prze arnice

Ze Svobody nad Úpou přes Rýchorský prales a Sklenářovické údolí do Mladých Buků

*Pohádková výstava Do Krakonošova, Svoboda nad Úpou → Sluneční stráň
→ NS Rýchory → Bartův les → Sklenářovický most*

náročnost: velká

délka trasy: 19,5 km

Začátek trasy, která vám odhalí krásy chráněných území v Krkonoších, je ve Svobodě nad Úpou. Na Rýchorském sídlišti, u hlavní

silnice směřující z Mladých Buků přes Svobodu nad Úpou do Horního Maršova, je v prostorách Turistického informačního

Prstnatce a suchopýry na Sluneční stráň

centra vybudována pohádková **výstava Do Krakonošova**. Představí vám krkonošské pohádkové postavičky, skřítky, draky, permoníky, čerty, vodníky, strašidla a také pána hor – Krakonoše. Zkrátka všechny bytosti, které s námi v Krkonoších žijí a pomáhají nám nebo naopak škodí.

Až si prohlédnete, jak se v Krkonoších zabydlely pohádkové bytosti, vydáte se přes silnici k nedalekému mostu a napojíte se tak na zelenou turistickou trasu. Přejdete most, za ním zahnete vpravo a půjdete podél toku řeky Úpy zhruba 1 km, až vás cesta dovede zpět k hlavní silnici. Podél hlavní silnice půjdete asi 200 m ke křižovatce, od které se vydáte vlevo po zelené turistické trase. Projdete kolem místního hřbitova, obytných domů, a poté lesem a loukami zhruba 1,5 km až

k rozcestí Slunečná stráň. **Slunečná stráň** je louka o necelých 17 ha po vaší levici, která byla v roce 1995 vyhlášena přírodní památkou. Důvodem její ochrany je uchování komplexu porostů s dřevinnou vegetací a slatinných a rašelinných luk s mimořádnou a dosud zachovalou mozaikou rostlinných společenstev a také zvláště chráněných druhů rostlin.

Od rozcestí budete pokračovat vlevo stále po zelené značené Růženině cestě, která se zhruba po 1,7 km stáčí vpravo. Cesta vás povede lesem asi 2 km až k **Rýchorské studánce**, která má výbornou pitnou vodu, jíž jsou zásobeni obyvatelé Horního Maršova i nedaleká Rýchorská bouda. V okolí studánky se vyskytuje mnoho druhů vzácných rostlin jako například bledule jarní nebo šafrán bělokvětý.

Také se zde vyskytuje vzácný endemit vřetenovka krkonošská, měkkýš, jehož domovem jsou pouze a jedině Krkonoše.

Studánka patří mezi zastavení **Naučné stezky Rýchory**, kterou také projdete. Je dlouhá 5,5 km a na informačních panelech se dozvíte, které rostliny najdete ve znaku Krkonošského národního parku a Karkonoského Parku Narodowego, jestli může vyschnout pramen Úpy, proč Marie Terezie zakázala pastvu v lese nebo proč jsou na Rýchorách smrky citlivější na poškození námrazou než buky.

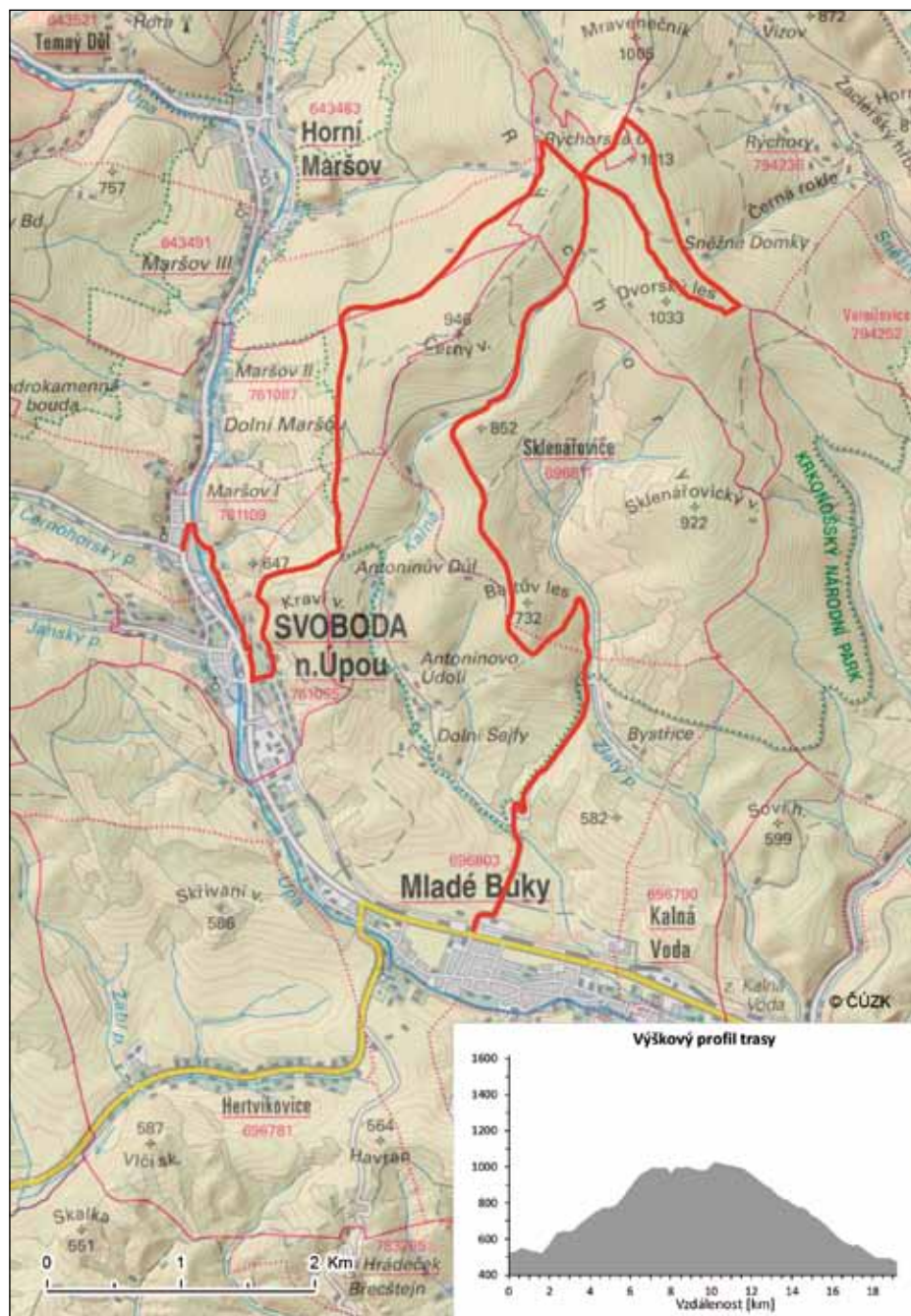
Od studánky je to jen 300 m k **Rýchorské boudě**, kterou tu v roce 1926 nechali postavit slečna Bertholda Hampelová a Josef Grossmann. V průběhu let boudu vlastnilo několik majitelů a v roce 1976 ji převzala Správa KRNP s rozhodnutím zde

vybudovat první školicí středisko ochrany přírody s ubytováním a stálým pedagogickým personálem. V letech 1980–1985 prošla bouda rozsáhlou rekonstrukcí a Výchovné vzdělávací středisko státní ochrany přírody zahájilo svou činnost v roce 1986. Od roku 2013 je Rýchorská bouda v nájmu manželů Duškových, kteří stále spolupracují s lektory Správy KRNP a společně nabízejí hostům environmentální programy nebo výlety do hor s průvodcem.

Od Rýchorské boudy půjdete vlevo asi 200 m k **Vyhlídkce u Rýchorské boudy**. V místech dnešní vyhlídky stávala Maxova chata, která sem byla přenesena v roce 1892 jako první budova v nadmořské výšce 1 000 m. Na jejích základech dnes stojí vyhlídka, která vám nabídne nádherný výhled na hory a vrcholky Krkonoš.

Skotský náhorní skot na Rýchorách

Dvorský les

Od vyhlídky se vrátíte k Rýchorské boudě a od ní budete pokračovat rovně po Naučné stezce Rýchory a zároveň po zelené turistické trase až k rozcestí Kutná-Rýchory, odkud vás stezka povede vlevo. Vypravíte se na okružní cestu za poznáním Rýchor a Dvorského lesa, nazývaného také Rýchorský prales. **Dvorský les** byl v roce 1960 vyhlášen rezervací s množstvím vzácných druhů horských rostlin. Stejnomený Dvorský les (1 033 m n. m.) je nejvyšším vrcholem hřbetu Rýchor. Přímo přes jeho vrchol byla v roce 1938 zbudována linie objektů lehkého opevnění, tzv. řopíků. Poškození přírody je dnes už málo patrné. Ve vrcholových partiích zůstaly zachovány zbytky bukových porostů, které jsou nápadně pokroucené a různě deformované.

Zhruba po 600 m dojdete k rozcestí, kde naučná stezka směřuje vpravo a kopíruje tak žlutou turistickou trasu. Projdete lesem asi 1,7 km k dalšímu rozcestí Pod Dvorským lesem. Odtud naučná stezka uhýbá vpravo a připojuje se k červené turistické **Cestě bratří Čapků**. Cesta bratří Čapků dlouhá 45 km spojuje malé

Svatoňovice, Jestřebí hory, Trutnov, Rýchory a Dvorský les, Lysečiny a Pomezní Boudy. Po této cestě budete procházet vrcholovou částí Dvorského lesa, kde si jistě všimnete řopíků, které se staly součástí lesa. Lesem budete postupovat zhruba 1,8 km k rozcestí Kutná-Rýchory, které tak bylo nejspíš pojmenováno, neboť se tu kotal vápenec.

Z křižovatky se dáte vlevo a půjdete po modré turistické trase a zároveň cyklistické trase K 26. Zhruba po 1,6 km dojdete k rozcestí u lovecké chaty Pašovka, odkud modře značená trasa pokračuje mírně vlevo a klesá lesem zhruba 1,3 km až k rozcestí u **Ochranné kaple**. Kaple tu byla postavena v roce 1874 jako skrýš pro pobožné před nepřízní počasí. V letech 1998–1999 byla ve spolupráci se Správou KRMAP zrestaurována.

Od kapličky budete pokračovat vpravo stále po modré turistické trase. Na jižních svazích Rýchor budete procházet **Bartovým lesem**, který je místem s nejrozsáhlejšími pozůstatky po těžbě zlata v Krkonoších. Dobývání zlata vysoké

ryzosti obsahující stříbro a paladium má na Rýchorách dlouhou tradici. První písemné zmínky jsou z roku 1542 a největší rozmach těžby je zaznamenán od druhé poloviny 16. století do konce 18. století. Těžba zlata na Rýchorách končí v roce 1781, kdy byla zbořena stoupa na drcení rudy, z níž se zlato získávalo.

Modrá turistická trasa vás provede lesem až k **starému kamennému mostu** přes Zlatý potok, který dnes připomíná zaniklou obec Sklenářovice. Sklenářovice vznikly jako osada sklářů – první písemné zmínky o obci jsou z roku 1289. Jedná se tedy o jednu z nejstarších doložených skláren v českých zemích. Sklárna však později zanikla a od 16. století do 18. století se na území obce rozvíjela těžba zlata. Zlato se zprvu rýžovalo z náplavů zdejšího potoka, který se dodnes nazývá Zlatý. Teprve

později se začalo dobývat i ze zlatonosných žil v blízkém okolí. Po druhé světové válce byla vesnice opuštěna a zbytky chátrajících domů později strženy armádou.

Území bývalé obce zpustlo a vznikla tu tak ojedinělá přírodní lokalita, které byla v roce 2009 vyhlášena přírodní památkou. Přírodní památka **Sklenářovické údolí** tvoří komplex podhorských a horských luk a mokřadů s mimořádnou a dosud zachovalou mozaikou rozptýlené zeleně, chráněných a ohrožených rostlinných společenstev, rostlinných i živočišných druhů.

Od kamenného mostu budete pokračovat k rozcestí Bystřice, odkud se vydáte vpravo po žluté turistické trase až k 2,3 km vzdálené železniční i autobusové zastávce v Mladých Bukách. Zde vaše dnešní cesta končí.

Kamenný most ve Sklenářovicích

Kaple sv. Anny na Staré Hoře

Z Temného dolu Křížovou cestu k Vápence a přes Lysečiny zase zpět

*IC Veselý výlet Horní Maršov, Temný Důl → Křížová cesta na Starou Horu
→ Muzeum Vápenka, Horní Albeřice → Dolní Albeřice → Dolní Lysečiny
→ Křížová cesta na Starou Horu → IC Veselý výlet Horní Maršov, Temný Důl*

náročnost: velká

délka trasy: 17,6 km

Výchozím bodem výletu je **Galerie a informační centrum Veselý výlet** v Temném Dole, kde si vypůjčíte klíče od Muzea Vápenka v Horních Albeřicích a vydejte

se na cestu. Od infocentra asi 200 m po hlavní silnici po proudu řeky Úpy dojdete k místu, kde začíná **křížová cesta na Starou Horu**, jíž také začíná tento výlet.

Studánka s léčivou mocí

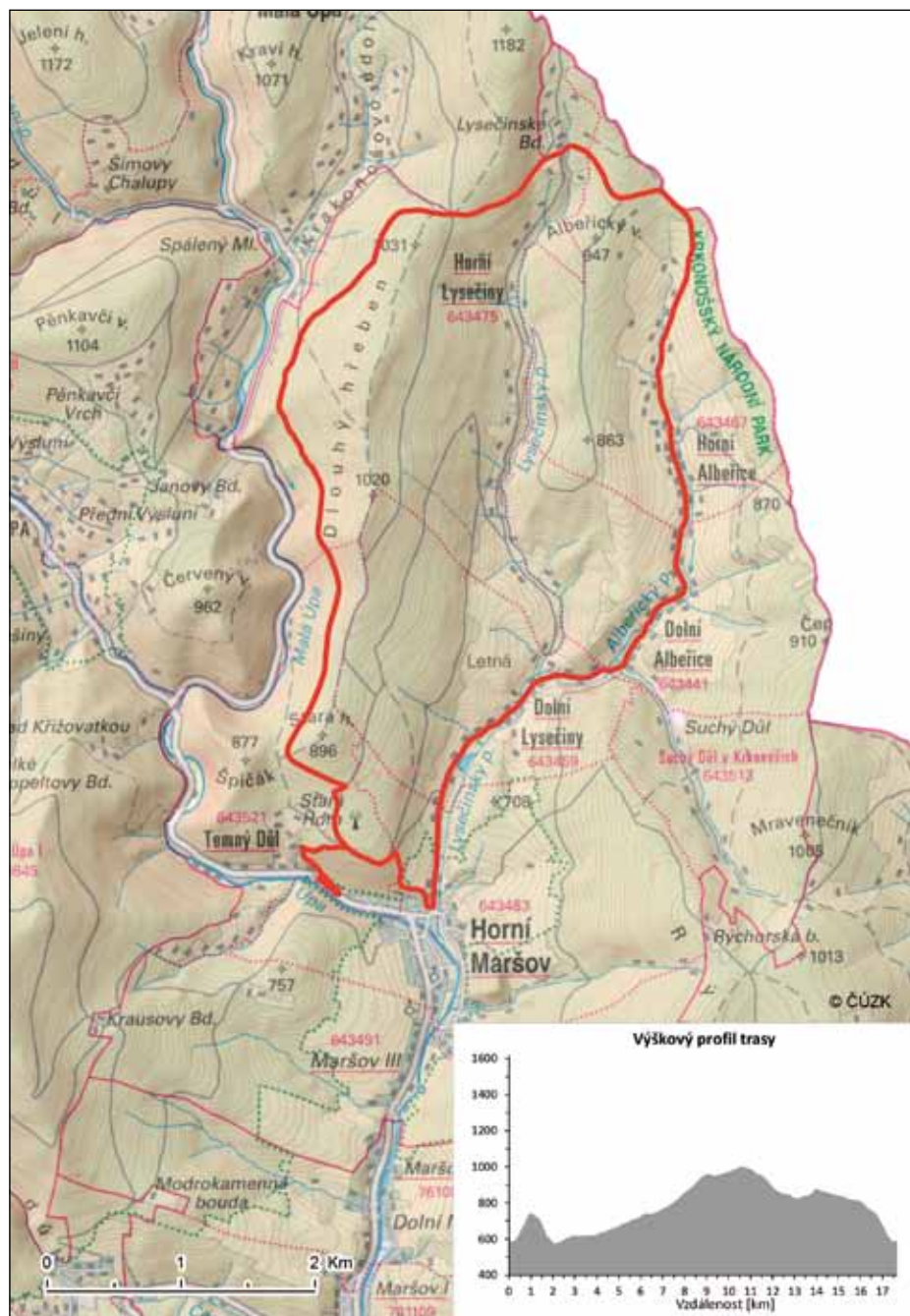
Cesta tu byla zřízena již v roce 1854, ale větrná kalamita v roce 1966 původní křížovou cestu zničila a během několika dalších let v ničení pokračovali vandalové. V letech 1999–2002 místní lidé a přátelé Veselého výletu opravili původní kapličku, dřevěný kříž, jednotlivá zastavení, kapli sv. Anny i samotnou cestu. Z původní Křížové cesty se nedochoval jediný obraz, a tak byly pořízeny nové. Návrhy Aleše Lamra realizovala smaltovna v Českém Brodě. Křížová cesta stoupá lesem po modré turistické trase kolem kaple sv. Anny, která patří k nejstarším náboženským objektům východních Krkonoš. Kaple zde byla postavena v roce 1752 Johannem Benschem a jeho manželkou. Rodina Benschova žila po staletí v chalupě č. 10 poblíž kaple sv. Anny – stavení zde stojí dodnes. Cesta pokračuje dál

na vrch Stará hora a končí u studánky, jejíž voda má podle pověsti léčivou moc.

Až projdete všechna zastavení a vyzkoušíte léčivou moc vody, budete pokračovat lesem po modře značené turistické trase, která zhruba po 300 m od studánky zahýbá vlevo. Dojdete k rozcestí Pod Starou horou a odtud půjdete vlevo po zelené turistické trase, které je zároveň značenou cyklistickou trasou K 25. Cesta mírně stoupá zhruba 3 km k dalšímu rozcestí Nad Boudou Myslivna, kde se zelená turistická trasa potkává s modrou. Odtud pokračujete zhruba 500 m k dalšímu rozcestí Pod Dlouhým hřebenem a pak se vydáte vpravo po modře značené turistické trase. Cesta se ubírá lesem stále mírně vpravo zhruba další 2 km až k rozcestí Cestník. Tady se můžete zastavit, posvěčit

Prostřední hřeben nad Horními Albeřicemi

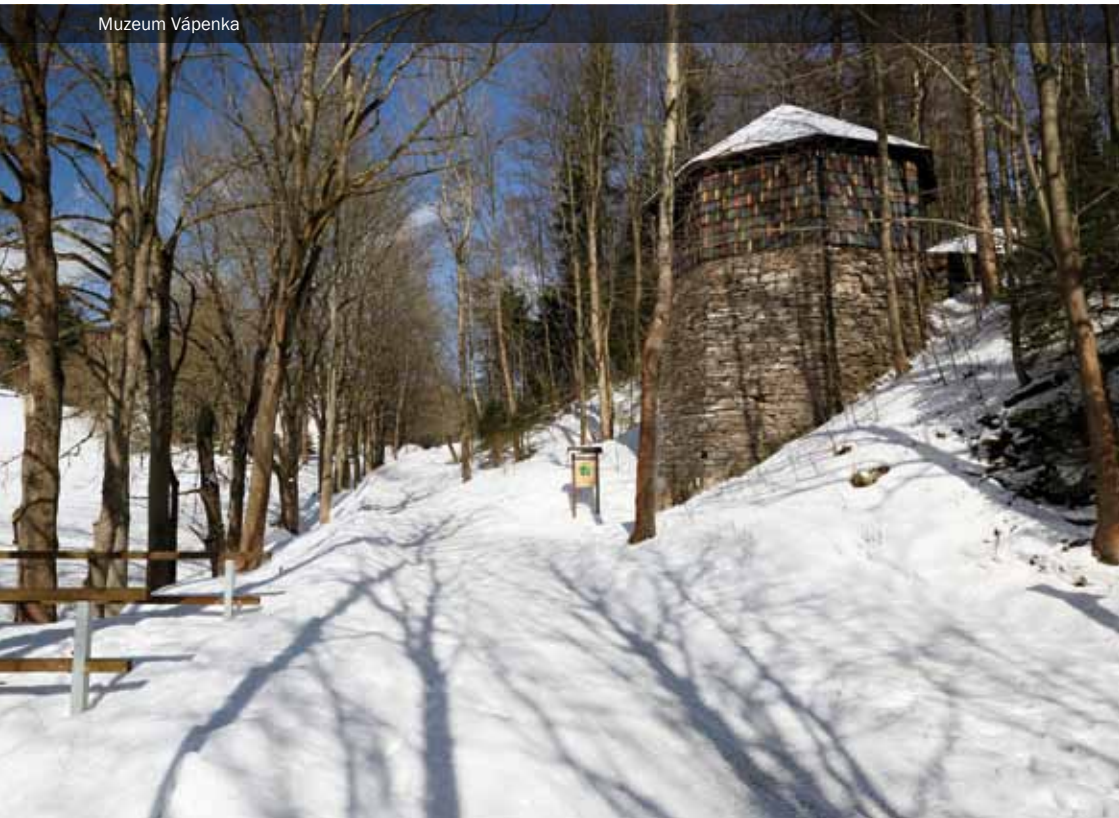

u piknikového stolu a podívat se do mapy, kam vás cesta ještě zavede.

Od rozcestí Cestník budete pokračovat vpravo po červeně značené **cestě Bratří Čapků**, která je dlouhá 45 km a spojuje Malé Svatoňovice, Jestřebí hory, Trutnov, Rýchory, Lysečiny a Pomezní Boudy. Zhruba po 1 km po této cestě dorazíte k rozcestí u Lysečinské boudy a pokračujete po červené turistické trase rovně. Cesta se ubírá lesem další 1 km a zavede vás až k česko-polským hranicím k rozcestí Pod Lysečinskou boudou. Odtud stále po červených značkách sestupujete zhruba 1,5 km do Horních Albeřic, kde se od počátku 19. století dobýval vápenec v několika povrchových lomech, až k **Muzeu Vápenka**. Osmiboká kamenná věž vápenické pece z lomuvého kamene byla postavena před rokem

1836 Ignácem Lahmerem. Používala se pro zpracování vápence z Bischofova lomu do konce 19. století, kdy byl její provoz ukončen, a výroba byla přesunuta do nové pece s 12 komorami, která byla postavena na místě dnešní přístavby hotelu Vápenka. Původní pec však zůstala zachována a v roce 1994 byla prohlášena kulturní památkou. V roce 2011 byla vápenická pec zastřešena unikátní osmibokou dřevěnou konstrukcí krytou šindelem a ve vzniklých prostorech bylo vybudováno muzeum. Moderní expozice představuje sedm století života v albeřickém údolí. Příběhy, dobové fotografie a další ilustrační kresby a mapy vám představí život místních obyvatel. Prostor Vápenky zaujme i vaše děti, které tu mohou putovat po mapě východních Krkonoš nebo si složit originální obrazy Albeřic.

Muzeum Vápenka

Od muzea půjdete zhruba 400 m po cestě Bratří Čapků ke křižovatce, kde se odpojíte od červeně značené trasy a budete pokračovat rovně po silnici. Z Horních Albeřic půjdete touto neznačenou cestou ještě asi 2 km až ke křižovatce v Dolních Albeřicích, z které pokračujete rovně. Zhruba po 600 m dorazíte ke křižovatce v Dolních Lysečínách, kde se napojíte na modrou turistickou trasu směřující vlevo. Silnice je zároveň značenou cyklistickou trasou K 1B vedoucí z Hříběcích Bud k Lysečinské boudě.

Cesta vás provede Dolními Lysečínami po proudu Lysečinského potoka zhruba 2 km až k rozcestí v Horním Maršově, poblíž bývalého maršovského zámku, odkud budete pokračovat vpravo po zelené turistické trase. **Zámek** dal v roce 1792 postavit Jan Berthold Schaffgotsch,

společně se svým zetěm Alfonsem Aichelburgem, na místě bývalého panského domu. V průběhu let zámek vlastnilo několik majitelů, a tak prošel mnohými stavebními úpravami. Původně barokní zámek byl přestavěn do novorenesanční podoby a přistavěna byla také asymetrická věž s cibulovitou střechou. V posledních letech je bohužel zámek bez využití a potřebné údržby, veřejnosti nepřístupný.

Zeleně značená trasa vás zavede do lesa a zhruba po 600 m se na rozcestí dáte vlevo po značené cyklistické trase K 26. Odtud je to zhruba 300 m k rozcestí, kde se napojíte na modrou turistickou trasu a vydáte se vlevo ke studánce s léčivou vodou a po Křížové cestě, kolem kaple sv. Anny, se vrátíte na začátek výletu, k Veselému výletu. Tady nezapomeňte vrátit klíče od Muzea Vápenka.

Silenka dvoudomá

Lesní hrádek Aichelburg

Horní Maršov

IC Veselý výlet, Horní Maršov, Temný Důl → lesní hrádek Aichelburg
→ Velké Tippetovy Boudy → IC Veselý výlet, Horní Maršov, Temný Důl

náročnost: střední

délka trasy: 8,2 km

Výchozím bodem výletu je **Galerie a informační centrum Veselý výlet** v Temném Dole. Tento třípodlažní dům byl pravděpodobně vybudován v roce 1855 z iniciativy hraběte Bertholda Aichelburga, tehdejšího majitele panství Maršov. Historický dům sloužil v průběhu let jako studenoléčebné

lázně s ubytováním a hostincem, později jako klasický ubytovací hostinec, poté jako nevěstinec, ubytování pro řádové sestry nebo ubytovna pro pracovníky textilní továrny Texlen. V letech 1993–1995 zakoupil dům soukromý majitel a zrekonstruoval jej do dnešní podoby.

Dřevěný obytný dům patří ke sklárně v Temném Dole

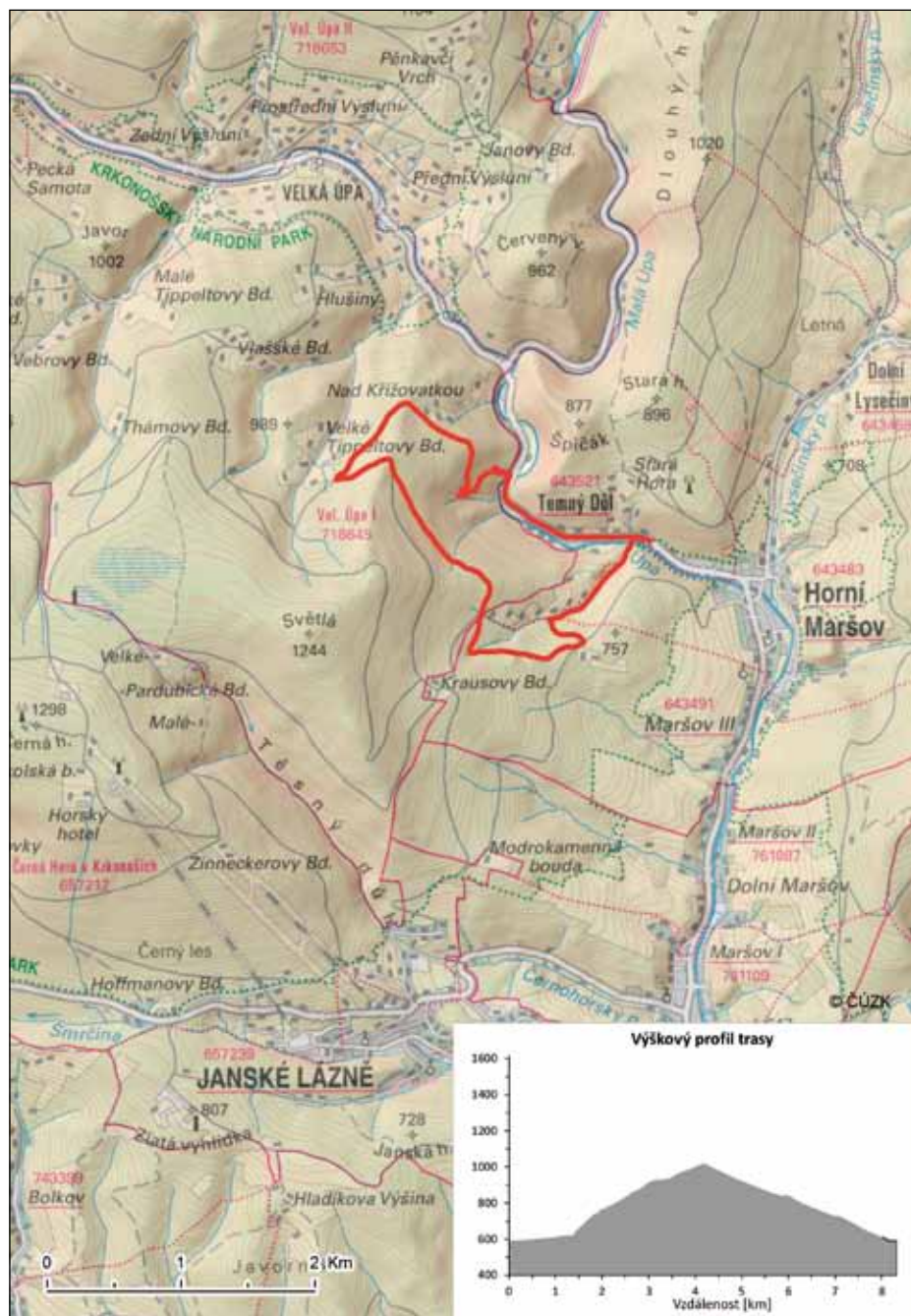
V informačním centru si můžete vypůjčit klíče od lesního hrádku Aichelburg, abyste si ho mohli prohlédnout i uvnitř. Od Veselého výletu se vydáte po hlavní silnici proti proudu řeky Úpy. Zhruba po 1 km budete míjet **Dixovu brusírnou dřeva**, kterou v roce 1868 založil vážený mlynář ze Starého mlýna z Velké Úpy Ignaz Dix. Ve své době byla největší, nejmodernější a nejkrásnější brusírnou dřeva. Zpočátku továrna sloužila pouze k broušení smrkových špalků na dřevěnou vlákninu pro papírny, někdy po roce 1905 přibyla třípodlažní výrobní hala s výrobou pevného balicího papíru a lepenky. Dřevo tu brousilí až do požáru v roce 1965. Po dvou letech obnovilo provoz Výrobní družstvo Mechanika, které tu 25 let vyrábělo drobné spotřební předměty. Dnes je budova chráněnou památkou a o její

záchranu, opravu a oživení se stará společnost Fabrika Temný Důl.

Od brusírny pokračujete dál po hlavní silnici asi 300 m, přejdete po mostě přes Úpu a vydáte se vlevo Vycházkovou trasou Aichelburg. Budete mírně stoupat, zdoláte 400 kamenných schodů, které vás dovedou k obnovenému lesnímu hrádku **Aichelburg**. Lesní hrádek nechali vystavět zarmoucení obyvatelé úpského údolí a zaměstnanci panství jako netradiční pomník hraběte Bertholda Aichelburga, který náhle zemřel v roce 1861. Lesní hrádek Aichelburg byl slavnostně otevřen 9. září 1863 a v kamenné hradní síni byla umístěna busta hraběte Bertholda, zhotovená podle obrazu modelářem ze sklárny v Temném Dole F. Hauptfleischem. Na nádvoří Aichelburgu se konaly slavnosti

Lesy ve svahu nad Temným Dolem

Sněžka z Velkých Típelových Bud

a zábavy s tancem. Když ale panství Maršov koupili v roce 1883 Czernin-Morzinové, ustal zájem o hrádek a stavba

Busta Bertholda Aichelburga

začala rychle chátrat. Busta byla přenesena do hrobky Aichelburgů v Horním Maršově, zanikly přístupové cesty a hradní síň se zřítíla. Až v roce 1996 vznikla společnost Aichelburg s cílem obnovy památky, cest a vytvoření vycházkové trasy. V letech 1998–1999 byl hrádek obnoven a i busta Bertholda Aichelburga se do hradní síně 6. listopadu 1999 vrátila.

Od lesního hrádku budete pokračovat po vycházkové trase. Cesta se klikatí jehličnatým lesem vzhůru zhruba 1,8 km až k rozcestí, kde se vydáte vpravo k **Velkým Típelovým Boudám**. Území Krkonoš kolem Típelových Bud v 16. století pokrýval původní prales, ve kterém žili i medvědi, ryši a vlci. Ale z důvodu nedostatku důlního dřeva v kutnohorských dolech prosadil císařský horní hejtman a majitel východních a středních Krkonoš Kryštof

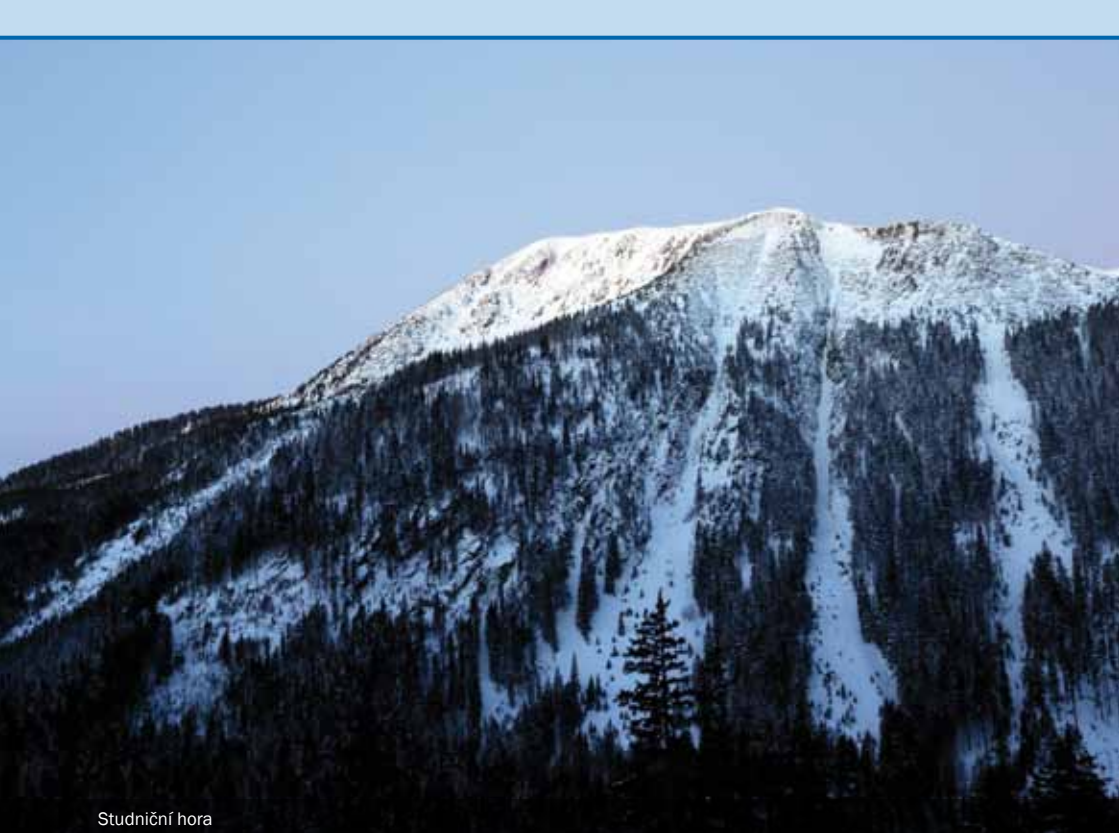
Gendorf lesní těžby v horách. Do Krkonoš za tímto účelem přišly stovky rodin dřevařů a lesních odborníků z Tyrol, Štýrska a Korutan. Těžby pod Sněžkou začaly v roce 1566 a už v roce 1609 byly téměř všechny porosty smýceny. Na vykácených enklávách dřevaři zakládali louky, stavěli si nová obydlí a chovali dobytek. Některé luční enklávy si uchovaly jména, která dostaly podle svých zakladatelů – tak tomu je i u Velkých Toppelových Bud. Velké Toppelovy Boudy byly 400 let místem těžkého života horských zemědělců. Po odsunu starousedlíků v důsledku 2. světové války hospodaření ustalo a z bud se staly rekreační chalupy. Velké Toppelovy Boudy se řadí mezi nejzachovalejší soubory lidové architektury v Krkonoších, a tak byly v roce 2005 Národním památkovým ústavem vyhlášeny vesnickou památkovou zónou.

Od bud se vrátíte na rozcestí a budete pokračovat rovně po zelené turistické trase, čímž se odpojíte od Vycházkové trasy Aichelburg, která vede do historického centra Velké Úpy.

Zeleně značená turistická trasa vás povede vzhůru ještě zhruba 400 m a poté budete už jen sestupovat lesem. Po 1,5 km dojdete k rozcestí, odkud půjdete rovně, stále po zelené. Cesta vede lesem další 1 km k rozcestí Na Pražačce, odkud budete pokračovat vlevo po modré turistické trase. Po 100 m trasa uhýbá vlevo a po dalších 300 se stáčí vpravo podél lesa. Po dalších 500 m vstoupíte do lesa, kterým projdete až k mostu přes Úpu k hlavní silnici, odkud je to jen pár kroků k Veselému výletu. Tady nezapomeňte vrátit klíče od lesního hrádku Aichelburg.

Interiér lesního hrádku Aichelburg

Studniční hora

Pec pod Sněžkou

*IC Správy KRNAP → Modrý důl → Obří důl → kaplička v Obřím dole
→ NS Mrtvé stromy v živém lese → Pecký pivovar → IC Veselý výlet*

náročnost: střední

délka trasy: 9,6 km

Pec pod Sněžkou je jedno z významných horských středisek obklopené nejvyššími krkonošskými vrcholy.

Město s bohatou hornickou a dřevařskou historií je skvělým výchozím místem pro horskou turistiku.

Výchozím bodem výletu je **Informační centrum Správy KRNAP**, kde vám poskytnou užitečné a zajímavé informace o Krkonošském národním parku. Nabízí také možnost vypravit se na pěší túru se zkušeným průvodcem, který vám poskytne zajímavosti o dané lokalitě přímo v terénu.

Mrtvé dřevo dává život novému lesu

Od infocentra se vypravíte po hlavní silnici po proudu Zeleného potoka kolem autobusového nádraží ke křižovatce, kde zahnete vlevo. Půjdete po červené turistické trase stále rovně. Během cesty budete míjet **kapli Panny Marie**, která byla postavena v roce 1888. Dále **přehradu v Bukovém údolí**, která na řece Úpě vznikla v letech 1905–1906, aby zadržovala sedimenty včetně velkých kamenů a stržených stromů v případě velké vody. Pár metrů za přehradou uhýbá červeně značená trasa vlevo. Půjdete kolem turistického rozcestníku, který vás bude směřovat stále po červené k **Modrému dolu**. Cesta vede vzrostlým jehličnatým lesem kolem chaty Milíře a po

2 km vás dovede k dalšímu rozcestí, kde zahnete vpravo po žluté turistické trase. Vystoupáte asi 200 m a otevře se před vámi úchvatný pohled na Studniční horu. Toto asymetrické údolí vytvořené ledovcem je rájem pro přírodovědce a milovníky krkonošské květeny. Na loukách Modrého dolu rozkvétá například hořec tolitový, koniklec bílý, violka sudetská, fialový oměj nebo žluté úbory náholníků. Z Modrého dolu budete pokračovat vpravo stále po žlutě značené trase, která se po 100 m stáčí mírně vlevo a provede vás lesem, překročíte Studniční potok a řeku Úpu, až dorazíte k rozcestí v Obřím dole. **Obří důl** je přírodovědecky cenné údolí a také

Hořec tolitový ve své vzácné bílé formě

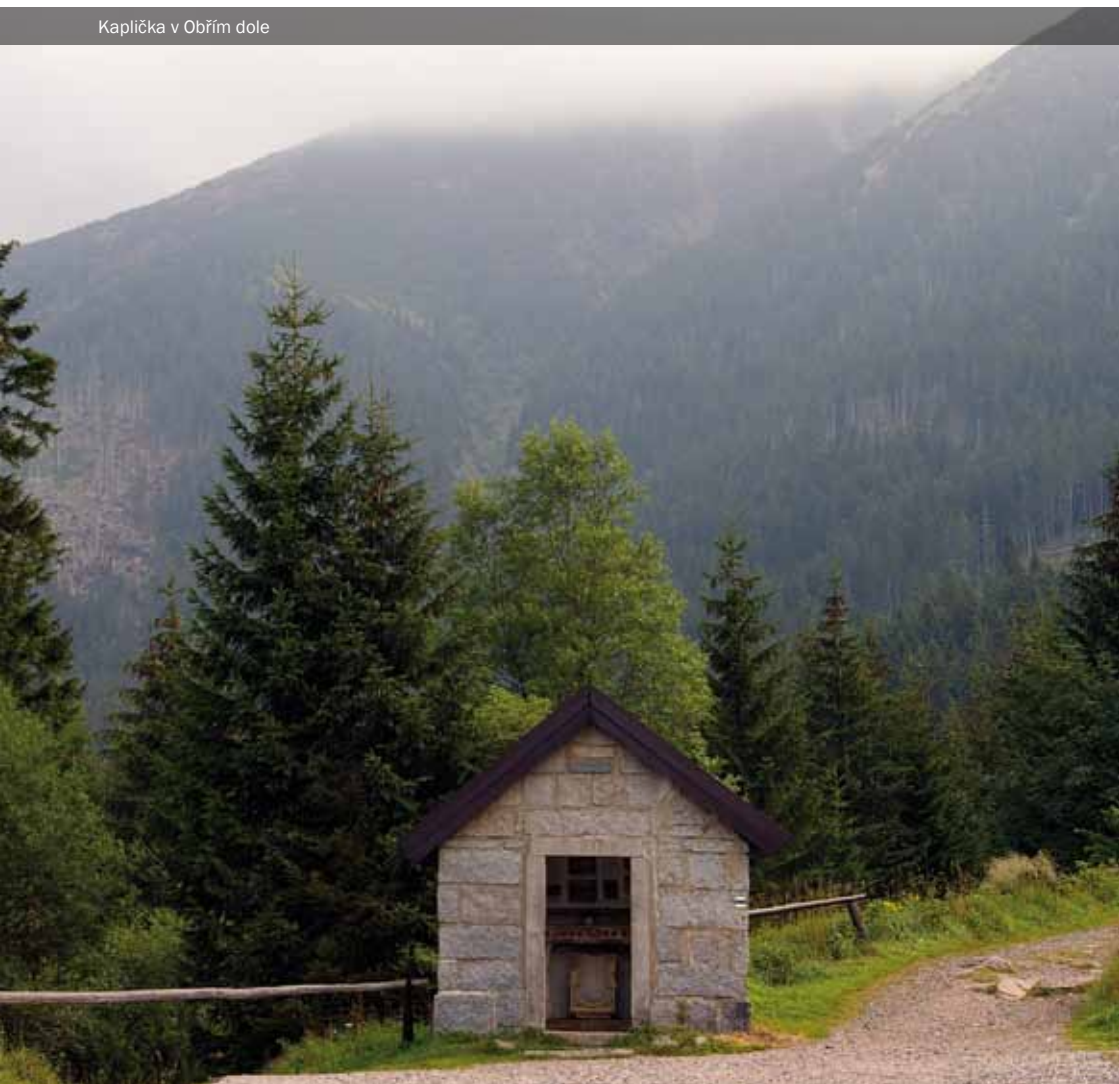
nejhlubší údolí v České republice formované ledovci, říční erozí a lavinami. Je místem oplývajícím pestrostí horské krajiny, živé přírody a svědectvím o rušné historii dobývání našich nejvyšších hor.

Odtud půjdete vlevo po modré turistické trase. Pohodová cesta vede lesy, loukami, podél řeky Úpy, kolem krkonošských bud až ke **Kapličce v Obřím dole**. Zde se vám nabízí možnost se na chvíli zastavit, posadit se u piknikového stolu, posvačit

a vychutnat si jedinečný výhled na krkonošské hřebeny. V kapličce se nacházejí fotografie a texty o přírodní katastrofě z 29. července 1897, kdy mohutné deště uvedly do pohybu zemní laviny, které přímo v Obřím dole usmrtily 7 jeho obyvatel. U kapličky také začíná naučná stezka Mrtvé dřevo v živém lese.

Od kapličky se vrátíte zpět po modře značené trase, minete rozcestí k Modrému dolu, projdete kolem sochy Panny Marie

Kaplička v Obřím dole

s dítětem, která symbolicky vyprovází poutníky směrem k nejvyšší hoře Sněžce, a zhruba po 1,8 km od sochy přejdete most přes řeku Úpu. Za mostem se modrá turistická trasa stáčí mírně vlevo. Po 200 m dorazíte k rozcestí, kde odbočíte vlevo, opět překročíte řeku Úpu a budete pokračovat po žluté turistické trase zhruba 300 m. Zde na rozcestí zamíříte vlevo k **Peckému pivovaru** v boudě Máma, kde se na chvíli zastavíte a naberete nové síly na další kilometry.

Tento minipivovar v Peci pod Sněžkou byl otevřen v roce 2017 a nabízí celkem čtyři druhy piv – světlý ležák spodně kvašený 12°, světlý ležák spodně kvašený 10°, tmavý ležák svrchně kvašený 13° a světle svrchně kvašené pivo 16°. Pivo můžete ochutnat ve stylové pivnici, domluvit si exkurzi do pivovaru nebo vyzkoušet pivní lázně.

Až naberete dostatek sil a možná i inspiraci na jinak strávený čas v Krkonoších, budete pokračovat po žluté turistické trase.

Projdete pod lanovkou vedoucí na Růžovou horu až k rozcestí pod Větrníkem, kde se dáte vpravo po zelené turistické trase. Půjdete lesní cestou zhruba 900 m, přejdete po mostě přes Úpu a za mostem se vydáte vlevo po silnici vedoucí zpět k Informačnímu centru Správy KRNAP.

Svůj výlet můžete zakončit ve **Veselém výletu**, pár kroků od autobusového nádraží, kde si lze v prostorách informačního centra pořídit třeba typický krkonošský suvenýr nebo zakoupit pohlednici. V prvním patře se nachází galerie, kde si můžete prohlédnout výstavy obrazů či fotografií.

Okáč rudopásný

Informační centrum na Horní Malé Úpě

Horní Malá Úpa

Informační centrum, Horní Malá Úpa ➔ NS Jelení ➔ Žlutá cesta
➔ Pivovar Trautenberk

náročnost: malá

délka trasy: 7 km

Trasa začíná u **informačního centra** na Pomezních Boudách v Horní Malé Úpě.

Zde se můžete zastavit pro razítko do svého turistického deníčku, ale také si prohlédnout stálou expozici o historii Malé Úpy a Krkonoš.

Od infocentra půjdete asi 70 m směrem k hranicím s Polskem a zahnete vlevo k lyžařskému areálu Skimu. Projdete skiareálem a vydáte se vlevo do lesa po červeně značené turistické cestě Česko-polského přátelství, která byla zřízena v roce 1962 po uzavření mezinárodní smlouvy. Tato

hřebenová trasa dlouhá 28 km vede ze západních Krkonoš z rozcestí pod Tvarožníkem po státní hranici České republiky a Polska nebo v její blízkosti přes vrchol Sněžky až do východních Krkonoš k hraničnímu přechodu Pomezí Boudy.

Na okraji lesa zároveň začíná **Naučná stezka Jelení**. Naučná stezka s pěti zastaveními dlouhá 3 km vám prozradí mnoho zajímavých informací o jelenech v Krkonošském národním parku. Během cesty se dozvíte, proč lesníci v Krkonoších ročně uloví 350 jelenů, proti komu se v Krkonoších staví ploty, proč jste ještě

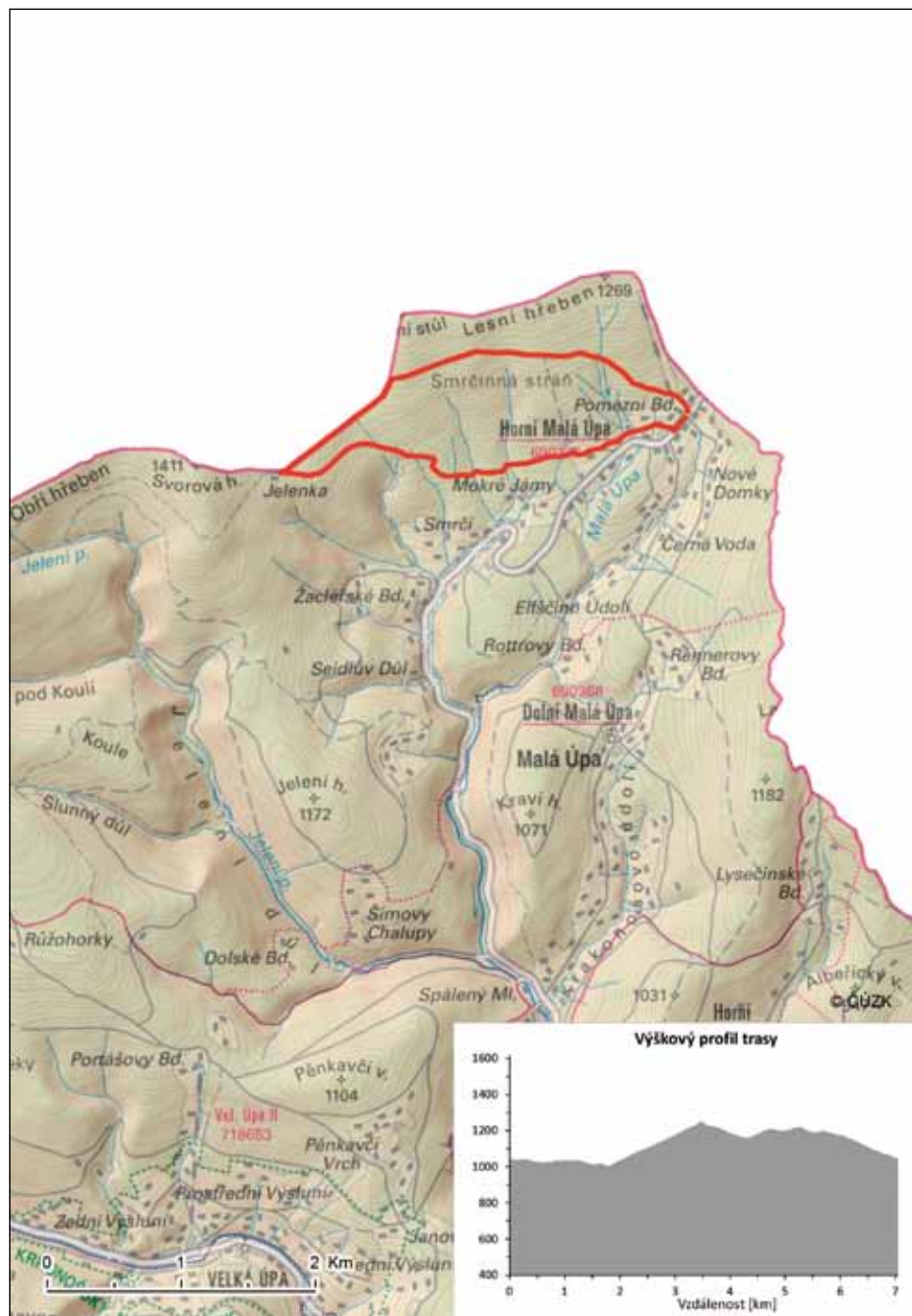
v Krkonoších v zimě nepotkali jelena nebo jak jelen tvaruje bonsaj. Cesta vede bujným krkonošským lesem, asi po 700 m na rozcestí pokračuje vlevo stále po červeně značené trase. Na cestě se můžete zastavit u přístřešku, dát si svačinu a podívat se na mapě Krkonoš, kudy půjdete dál. Po krátké pauze budete pokračovat dál cestou lesem, která zhruba po 900 m mírně klesá a dovede vás k rozcestí Nad Sovím sedlem. Zde se červená turistická trasa setkává s modrou turistickou trasou. Odtud pokračujete rovně po červené přes **Soví sedlo**, odkud vede černá turistická trasa do polského města Karpacz.

Smrčič

Součástí expozice v informačním centru na Horní Malé Úpě jsou také trosky z havarovaného letounu Junkers 52

V tomto úseku trasy na česko-polské hranici se vám otevírají výhledy na polské Krkonoše, na Svorovou horu i na Sněžku. Zhruba po 500 m od Sovího sedla dorazíte k horské turistické boudě Jelenka, kde končí Naučná stezka Jelení, ale rozhodně tu nekončí vaše dnešní cesta.

Pár kroků od horské boudy **Jelenka**, kterou v roce 1936 nechal postavit Jaromír Czernin-Morzin, byl vybudován Emmin pramen – pojmenovaný po Jaromírově

babičce. Od horské boudy pokračuje cesta Česko-polského přátelství až na Sněžku. Vy se však od Jelenky vypravíte po žluté turistické trase, která vás zavede zpět na Pomezní Boudy. Žlutě značená asfaltová cesta, sjížděná i na kole, se klikatí lesem k rozcestí Pod Jelenkou zhruba 1,7 km. Od rozcestí cesta pokračuje ještě asi 500 m lesem a potom vás mezi loukami a boudami dovede k hlavní silnici asi 100 m od informačního centra, kolem něž dojdete k **Pivovaru Trautenberk**. Pivovar byl

Pomezní Boudy

Minipivovar Trautenberg...

výbudován v roce 2015 ve sklepení bývalé Tippetovy boudy, později známé jako hotel Družba. Krkonošská voda, žatecký chmel, kvalitní slady a zkušení sládcí, to je záruka výborné chuti piva Trautenberg. Pivo se tu vaří bez pasterizace a filtrování, je osvěžující, řízné a hořké tak akorát. Vybrat si můžete spodně kvašenou světlou 11°, spodně kvašenou polotmavou 13°, svrchně kvašenou APA 14°, svrchně kvašenou tmavou 13° nebo další sezonní speciály.

V místní restauraci si také můžete dát k pivu některou z krkonošských specialit. Pokud se vám putování okolím Horní Malé Úpy zalíbilo natolik, že už přemýšlíte o dalším výletu, můžete se tu i ubytovat a hned další den vyrazit za dobrodružstvím.

...najdete v bývalém hotelu Družba

U Kostela

Z Horní Malá Úpa přes Šímovy Chalupy do Pece pod Sněžkou *Za romantikou východních Krkonoš*

*Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy → kostel sv. Petra a Pavla, Malá Úpa
→ Šímovy Chalupy → IC Veselý výlet, Pec pod Sněžkou*

náročnost: velká

délka trasy: 16,3 km

Horní Malá Úpa, malebná horská obec s jedinečnou atmosférou, nedotčenou přírodou a typickými krkonošskými boudami je horským střediskem, pohádkovou vesničkou, ale také místem plným dobrodružství a zábavy. Do jejích nejvyšších míst, na

Pomezní Boudy, se můžete svézt linkovým autobusem, Krkonošským cyklobusem nebo letním cyklobusem Pašerákem.

Z Pomezních Bud, od autobusové zastávky, se na cestu vydáte kolem boudy

Malá Úpa vlevo po žluté turistické trase. Zhruba po 700 m dojdete k rozcestí, kde začíná maloupská Pohádková stezka. Tato vycházková cesta s deseti zastaveními vypráví úžasné krkonošské pohádky Marie Kubátové. Od rozcestí budete pokračovat vlevo, stále po žlutě značené turistické trase. Na dalším rozcestí pokračujete rovně po žluté turistické trase. Projdete lesem, vyjdete na louku a otevře se před vámi nádherný výhled na nejvyšší horu Sněžku na vyhlídkovém místě u Rottových Domků. Odtud pokračujete dolů lesem, přes dřevěný mostek až k rozcestí, kde se žlutá turistická trasa potkává

s Pohádkovou stezkou, odkud pokračujete vlevo. Zhruba po 100 dojdete k neklidnější a nejromantičtější části Malé Úpy, ke **kostelu sv. Petra a Pavla**. Tento barokní kostel byl postaven v letech 1788–1789 díky císaři Josefu II., který Malou Úpu navštívil v roce 1779. V roce 1806 však původní dřevěný kostel zasáhl blesk a kostel vyhořel. Okamžitě byla zahájena výstavba kostela nového a v roce 1807 v něm již byla sloužena mše svatá. V průběhu let byl kostel několikrát rekonstruován. Kostel patří do římskokatolické farnosti Janské Lázně a bohoslužby se v něm konají nepravidelně v letní sezoně.

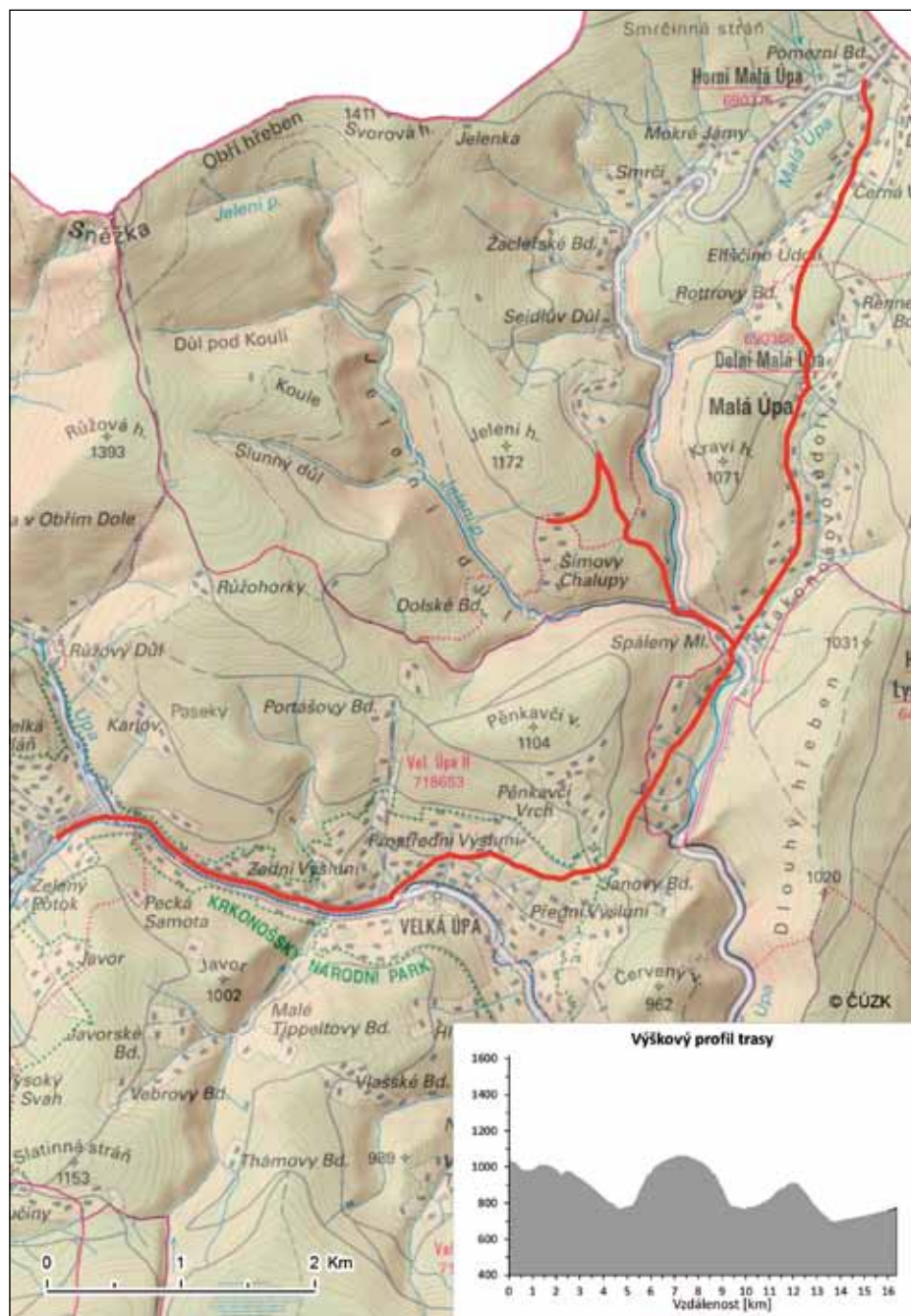
Maloupský kostel sv. Petra a Pavla

TVĚMU DOMU PRÍSĽUŠÍ SVATOST

Interiér kostela sv. Petra a Pavla

Od kostela se vypravíte vpravo po modré turistické trase, kudy také vede Pohádková stezka a značená cyklistická trasa K 24, budete sestupovat do Dolní Malé Úpy k rozcestí u **Spáleného Mlýna**.

V těchto místech stával Mohornův mlýn, ve kterém se v roce 1779 při své cestě ubytoval Josef II. doprovázen známým generálem Laudonem. Později však mlýn vyhořel a od té doby je toto místo známo jako Spálený Mlýn.

Z křižovatky u Spáleného Mlýna budete pokračovat vpravo proti proudu Malé Úpy asi 300 m a potom zahnete vlevo. Půjdete po cestě asi 100 m a na rozcestí se vydáte mírně vpravo, po cestě lesem budete stoupat vzhůru. Zhruba po 800 m dojdete k rozcestí, odkud budete pokračovat vlevo dalších 500 m, potom se cesta stáčí prudce vlevo a po pár metrech se napojuje na značenou cyklistickou trasu K 25. Touto cyklotrasou budete sestupovat ještě asi 600 m vyhlídkovému místu

Spálený Mlýn

u **Šímových Chalup**. Šímovy Chalupy jsou tvořeny několika zachovalými původními krkonošskými roubenkami a staly se chráněnou vesnickou zónou. Na luční enklávě na Lvím dolem najdete místo plné klidu, pohody a romantiky. Dopřejte si čas, rozdýchejte se, užijte si kouzlo tohoto místa a pak se stejnou cestou vraťte zpět ke Spálenému Mlýnu.

Od Spáleného mlýna přejdete most přes Malou Úpu a budete pokračovat po modré turistické trase Krakonošovým (Latovým) údolím. Cesta mírně stoupá a pak zase klesá a zhruba po 2 km dorazíte k rozcestí u Janových Bud, které náleží k Peci pod Sněžkou, resp. Velké Úpě. Od Janových Bud půjdete rovně po modře značené turistické trase. Tento pohodový úsek cesty mezi lesy, loukami, krkonošskými

boudami a kolem lanovky vedoucí na Portášovy Boudy vás dovede až ke křižovatce v centru Velké Úpy. Na křižovatce zahnete vpravo a půjdete zhruba 500 m po hlavní silnici spojující Horní Maršov a Pec pod Sněžkou. Poté odbočíte vlevo, přejdete po mostě přes řeku Úpu a za mostem půjdete vpravo po modře značené trase. Cesta vás povede souběžně s hlavní silnicí, proti proudu Úpy, kolem katolické kapličky z roku 1877, až k mostu přes Zelený potok. Přejdete most a dostanete se ke křižovatce, kterou jistě poznáváte, a od ní se vydáte vlevo k **Veselému výletu**. V prostorách informačního centra Veselý výlet si můžete pořídit třeba typický krkonošský suvenýr nebo zakoupit pohlednici. V prvním patře se nachází galerie Veselý výlet, kde si můžete prohlédnout výstavy obrazů či fotografií.

Čertův Mlýn u chaty Krakonoš

Krkonošské výlety – východ

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2018

Text: Alena Jahodová

Fotografie: Kamila Antošová, Radek Drahný, Petr Horák, Jan Štursa
a archiv Stezky korunami stromů Krkonoše

© 2018 Správa Krkonošského národního parku, Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Vytištěno na recyklovaném papíře.

ISBN: 978-80-7535-082-4

Jahodová, Alena. *Krkonošské výlety – východ*. Vrchlabí: Správa KRNAP, 2018.
ISBN 978-80-7535-082-4

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)